

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2015:I.CP.2201.2015

Evidenčna številka: VSL0075677

Datum odločbe: 09.10.2015

Senat, sodnik posameznik: Barbka Močivnik Škedelj

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: objektivna sprememba tožbe - odstop terjatve med pravdo - cesija - okoliščine, nastale po vložitvi tožbe - privolitev tožene stranke - odmera pravnih stroškov - sprememba odločitve o pravnih stroških

Zveza: ZPP člen 184, 184/1, 186, 339, 339/2, 339/2-14, 359, 458, 458/1.

Jedro

Tožeča stranka je prilagodila tožbeni zahtevek med pravdo spremenjenemu materialnopravnemu razmerju. Izpolnitev vtoževane toženčeve obveznosti je zahtevala v korist novega pridobitelja namesto v svojo korist, kot je vtoževala prvotno. Gre za objektivno spremembo tožbe. Stranke se niso spremenile. Toženčevo soglasje ni potrebno, ker se opira na okoliščine (cesija terjatve med pravdo), ki so nastale po vložitvi tožbe.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana odločba.

II. Tožena stranka sama trpi svoje pritožbene stroške.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijano odločbo v točki I dovolilo objektivno spremembo tožbe. S sodbo je ugodilo spremenjenemu tožbenemu zahtevku in naložilo toženi stranki v plačilo 1.182,74 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 1.152,74 EUR od 19. 1. 2011 naprej ter izvršilne stroške po sklepu o izvršbi VL 22998/2012 s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi, vse v korist pridobitelja A. A., d.o.o. Ljubljana. Navedeni sklep o izvršbi je razveljavilo tudi v preostalih delih izreka. Toženi stranki je naložilo v plačilo še pravdne stroške tožeče stranke v znesku 389,30 EUR, v primeru zamude z zakonskimi obrestmi od prvega dne zamude do plačila.

2. Zoper sodbo vloga pritožbo tožena stranka. Zakonsko predvidenih pritožbenih razlogov ne konkretizira.

Pritožbenemu sodišču predlaga spremembo sklepa tako, da predlagane spremembe tožbe ne dovoli in spremembo sodbe z zavrnitvijo tožbenega zahtevka s stroškovno posledico za tožečo stranko. Navaja, da je sklep nezakonit in obremenjen z relativno procesno kršitvijo prvega odstavka 185. člena ZPP(1) in 186. člena istega zakona. Privolitve tožene stranke v spremembo tožbe ni bilo. Tudi pogojev iz 186. člena ZPP ne. Gre za subjektivno spremembo tožbe, v katero toženec ni privolil. Tožnik nima več pravnega interesa za pravdo. Trditvene in dokazne podlage (cesijske izjave) za spremenjen tožbeni zahtevek ni podal pravočasno. Z dovolitvijo dejanske subjektivne spremembe tožbe gre za zlorabo procesnih pravic in absolutno bistveno kršitev pravil postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP. Tudi izpodbijana sodba je nezakonita. Tožnik ni dokazal, da bi tožena stranka karkoli dolgovala gospodarski družbi A. A., d.o.o. Dokazil o cesiji in trditve o tem ni podal do konca prvega naroka. Prekluzija je bila pravočasno ugovarjana. Tožba je nesklepčna. Razlogi sodbe so nejasni. Zmotno je uporabljeno materialno pravo po OZ(2) o nastanku obveznosti in zastaranju. Ni razlogov o tem, kdaj so nastale toženčeve obveznosti po 4.s členu Splošnih pogojev tožeče stranke. Stališča sodišča so pavšalna. Tožnik ni preložil potrdil, da je toženec na prodajnih mestih podpisal potrdila o nakupu s kartico. Podana je protispisnost. Ugovor zastaranja je utemeljen. Odločitev sodišča je protispisna in obremenjena z absolutnimi bistvenimi kršitvami po 14. in 15. točki drugega odstavka 339. člena ZPP. Terjatev ni dokazana. Zahtevek bi bilo treba zavrniti. Toženec je pravočasno ugovarjal procesne kršitve zaradi neizvedenih dokazov. Napačna je tudi odločitev o pravnih stroških. Toženec je dvakrat uspel s pritožbo, pritožbene stroške bi mu bilo treba priznati. Odmera priznanih stroškov tožeče stranke je nepravilna.

3. Tožeča stranka na vročeno pritožbo ni odgovorila.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Sklep o dovolitvi spremembe tožbe je pravilen, sodba pa zaradi njega ni obremenjena z očitano absolutno bistveno kršitvijo pravil postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP.

6. Zaradi med pravdo cedirane vtoževane terjatve novemu pridobitelju je tožeča stranka prilagodila tožbeni zahtevek med pravdo spremenjenemu materialnopravnemu razmerju. Izpolnitev vtoževane toženčeve obveznosti je zahtevala v korist novega pridobitelja namesto v svojo korist, kot je vtoževala prvotno. Zmotno je pritožbeno naziranje, da gre za subjektivno spremembo tožbe. Odločitev o objektivni spremembi tožbe je pravilna in obrazložena z jasnimi razlogi, ki omogočajo vsebinski preizkus. Stranke se niso spremenile. Soglasje toženca za tako spremembo tožbe ni potrebno, ker se opira na okoliščine (cesija terjatve med pravdo), ki so nastale po vložitvi tožbe (186. člen ZPP). Sprememba tožbe je dopustna do konca glavne obravnave. Prekluzija je ne zadene (prvi odstavek 184. člena ZPP).

7. Tožbeni zahtevek glasi na denarno terjatev, ki ne presega zneska 2.000,00 EUR, ki je določen kot mejni znesek v sporu majhne vrednosti v prvem odstavku 443. člena ZPP. Po prvem odstavku 458. člena ZPP se sme sodba, izdana v takem sporu, izpodbijati samo zaradi bistvenih določb pravnega postopka iz drugega odstavka 339. člena ZPP in zaradi zmotne uporabe materialnega prava, ne pa tudi zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Zato pritožbeno sodišče tega uveljavljanega pritožbenega razloga ne more upoštevati, pa tudi ne pritožbenih navedb, ki skušajo preko zatrjevanih procesnih kršitev (po 14. in 15. točki drugega odstavka 339. člena ZPP) grajati sprejeto dokazno oceno o dokazanosti vtoževane terjatve oziroma obveznosti tožene stranke. Odločilno je dejansko stanje, ki ga je ugotovilo sodišče prve stopnje. Iz tega pa izhaja, da je tožeča stranka temelj in višino vtoževane terjatve dokazala s predloženimi listinami, česar tožena stranka s svojimi ugovori ni ovrgla. Na tako ugotovljeno dejansko stanje je pritožbeno sodišče vezano in ga ne preizkuša več.

8. Iz procesnega gradiva in ugotovitev sodišča prve stopnje izhaja, da tožeča stranka od tožene zahteva plačilo do 18. 6. 2010 zapadlih, a neplačanih obveznosti iz naslova revolving kredita, odobrenega po pogodbi - pristopnici tožeče stranke z dne 3. 8. 2005 in splošnih pogojih za uporabo ... American Express Card. Ugotovilo je, da tožena stranka od februarja 2010 naprej ni poravnavala zapadlih obveznosti po pogodbi, zato ji je bila 18. 6. 2010 odpovedana, da so s tem zapadle v plačilo neplačane obveznosti, ki jih tožena stranka kljub opominu v celoti ni poravnala in da je tožeča stranka s cesijo vtoževano terjatev prenesla na novega prevzemnika terjatve. Pri odločanju je pravilno uporabilo določila pogodbe med toženo stranko in pravnim prednikom tožeče stranke glede zapadlosti in dokazanosti terjatve (pristopnica za ... American Express Card in pogoji za uporabo ... American Express Card v prilogi A3 in A4), določila OZ o odstopu terjatve s pogodbo, glede na ugovor tožene stranke pa tudi o zastaranju obveznosti, kot relevantno materialno pravo. Razlogi o cesiji terjatve so pravilno pojasnjeni na strani 4 in 6 sodbe. O obstoju, zapadlosti in višini vtoževane terjatve ter ugovoru zastaranja pa so jasno in popolno obrazloženi na straneh 5 do 6 sodbe. Pritožbeno sodišče razloge sprejema in se nanje sklicuje ter jih zaradi ekonomičnosti ne ponavlja. V njih ne najde očitanih vrzeli in nasprotij oziroma zatrjevane absolutne bistvene kršitve pravil postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP.

9. Tudi absolutne bistvene kršitve pravil postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP ne najde. Ugovori tožene stranke so vsi obrazloženo zavrjeni (ugovor o nedokazanosti zapadlosti terjatve in zastaranju na strani 5, ugovor nedokazanosti terjatve, ker ni potrjena s podpisanimi slipi s strani toženca za posamezne nakupe s kartico pa na strani 6 sodbe. V podatkih spisa ni najti dokaznega predloga za pribavo teh listin, ki naj bi jih po pritožbenih trditvah podal toženec. V prvi pripravljalni vlogi se je skliceval le na listine, ki jih je vložila tožeča stranka in na sodni preudarek, v drugi pripravljalni vlogi in na prvem naroku glavne obravnave pa drugih dokazov za svoje ugovore ni podal.

10. V zvezi s slipi tožena stranka neupravičeno očita sodišču še absolutno bistveno kršitev pravil postopka po 15. točki drugega odstavka 339. člena ZPP. Če teh listin v spisu ni, že pojmovno ni mogoče zagrešiti te kršitve. Sodišče namreč v sodbo ne more napačno povzeti vsebine listinskega gradiva, ki ga v spisu ni. Ugotavljanje in ocenjevanje dejstev, ki naj bi jih listine dokazovale, ne pomenijo prostispisnosti, pač pa dokazno oceno sodišča. Te pa, kot je bilo že povedano, v pritožbenem postopku v sporu majhne vrednosti ni mogoče več izpodbijati (prvi odstavek 458. člena ZPP).

11. V sodbi tako ni zatrjevanih absolutnih bistvenih kršitev pravil postopka, ki jih uveljavlja pritožba. Glede na dejanske ugotovitve, da toženka pogodbeno prevzetih obveznosti ni poravnala, da je njihov obstoj in višino tožeča stranka dokazala z listinami ter da od zapadlosti terjatve (18. 6. 2010) do sodnega postopka, še ni potekel petletni zastaralni rok, je odločitev tudi materialnopravno pravilna in utemeljena na določenih prvega odstavka 9. člena OZ, prvega odstavka 239. člena v zvezi s prvim odstavkom 421. člena istega zakona in 346. člena OZ.

12. Tudi pritožba glede pravnih stroškov ni utemeljena. Pritožbeni stroški so del pravnih stroškov. Sodišče prve stopnje je v končni odločbi o njih pravilno odločilo na podlagi prvega odstavka 154. člena ZPP, torej po načelu uspeha v pravdi. Odločilno je načelo končnega uspeha v pravdi, ne pa uspešnost posameznih pravnih dejanj. Čeprav je tožena stranka predhodno uspela s svojima pritožbama, v nadaljnjem postopku ni uspela. Stranka, ki v pravdi ne uspe, pa mora nasprotni stranki povrniti pravdne stroške.

13. Pritožnica izpodbija še odmero pravnih stroškov, ki jih je sodišče prve stopnje priznalo tožeči stranki. Drži, da je prezrlo, da se glede na vrednost predmeta v obravnavani zadevi nagrada odmerja od 56,00 EUR in

je nagrado za postopek in narok odmerjalo od višje vrednosti, tiste, kot je bila priglašena v stroškovnikih tožeče stranke. Vendar je pri preračunu samo naredilo računsko napako. Vsota zneskov priznane nagrade in sodne takse na strani 6 sodbe namreč znaša 449,13 EUR in je napačna končna odločitev, da je tožeča stranka upravičena do 389,30 EUR pravnih stroškov. Kljub temu pritožbeno sodišče ni posegalo vanjo. Upošteva pritožbene navedbe, da je treba upoštevati kot osnovno 56,00 EUR za nagrado za postopek in narok, ZOdvT(3) in postavke, ki jih je priznalo tožeči stranki sodišče prve stopnje (nagrada za dva naroka, materialni izdatki ter 22 % DDV) je ugotovilo, da bi pravilen znesek pravnih stroškov, upošteva pritožbene navedbe znašal 391,18 EUR. Ta znesek pa je višji, kot ga je priznalo sodišče prve stopnje. Če se pritoži samo ena od strank, sodišče druge stopnje sodbe ne sme spremeniti v njeno škodo (359. člen ZPP).

14. Pritožbeni razlogi torej niso podani. Sodba je pravilna in ni obremenjena s procesnimi kršitvami, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti. Zato je pritožbo zavrnilo in potrdilo izpodbijano odločbo (353. člen ZPP v zvezi s petim odstavkom 458. člena istega zakona).

15. Odločitev o pritožbenih stroških temelji na prvem odstavku 165. člena ZPP v zvezi s prvim odstavkom 154. člena istega zakona.

Op. št. (1): Zakon o pravnem postopku, Ur. l. RS, št. 26/1999 s spremembami.

Op. št. (2): Obligacijski zakonik, Ur. l. RS, št. 83/2001 s spremembami.

Op. št. (3): Zakon o odvetniški tarifi, Ur. l. RS, št. 67/08 s spremembami.

Datum zadnje spremembe: 27.11.2015